

VENDEGLŐSÖK LAPJA

(„Pinczerek Lapja.”)

A HAZAI SZÁLLODÁSOK, VENDEGLŐSÖK, KÁVÉESOK, PINCZÉREK ÉS KÁVÉHAZISÉGÉDEK ÉRDEKEIT FELKAROLÓ SZAKKÖZLÖNY.

„Budapesti szállodások-, vendéglősök- és kormárossok ipartársulata”-nak, az „Első magyar orsz. pinczemesterek és pinczemunkások egylete”, a „Budapesti kávéháziségéd-egylet”, a „Szatmár-németi pinczér-egylet”, a „Székesfehérvári pinczér-egylet”, a „Szombathelyi pinczér betegsegélyző-egylet”, a „Kolozsvári pinczér-egylet”, a „Győri pinczér-egylet”, a Révkomáromi vendéglősök és kávéosok ipartársulata”, az „Aradi pinczér-egylet”-nek, a „Szabadkai pinczér-egylet”-nek, az „Aradi vendéglősök- és kávéosok egyesületé”-nek és az „Ujvidéki szállodások-, vendéglősök és kávéosok ipartársulata”-nak

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik havonként kétszer, minden hó 1-én és 15-én.

Előfizetési ár:

Égész évre . . . frt 6.— Félévre frt 3.—
Háromnegyedévre . . 4.50 Évnyegyedre . . . 1.50

LAPTULAJDONOS ÉS FELELŐS SZERKESZTŐ:

IHÁSZ GYÖRGY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

VIII. ker. népszínház-utca 16. szám alatt.

Kéziratok és előzetések ide intézendők.

Előfizetési felhívás

„Vendéglősök Lapja”

1888. évi ötödik évfolyamára.

Lapunk az 1888-ik évvel már 5-ik évfolyamába lép. Négy évi küzdelemteljes munka után tiszta öntudattal s megújult reménnyel tekintünk a jövő felé, bizván tisztelt szaktársaink hazafias jóindulatába és pártfogásába.

A „Vendéglősök Lapja” mely mint számos ipartársulatnak és szakegyesületnek hivatalos közlönye, eddigi pályafutására visszatekintve, tiszta önértéssel elmondhatja, hogy sok eredményt rivott ki, szép multtal, tettekkel bir.

De a küzdelem mezején tovább is kell harcolnia, a szellem, a toll fegyverével, míg a munka teljes tökéletes leend. Ezen dicső harcban, a közművelődés, fejlődés, szakképzettség, vendéglős és kávéházi iparügy terén kell, hogy vállatve csatlakozzék hozzánk minden szállodás, vendéglős, kávéos, pinczér és kávéházi segéd; támogatván bennünket szellemileg és anyagilag, hogy lapunk tökéletesbüljön s a szent célok elérve legyenek.

A „Vendéglősök Lapja” t. barátait kérjük, legyenek szivesek minél több előfizetést gyűjteni.

Lapunk ára marad a régi: egész évre 6 frt. Félévre 3 frt. Negyedévre 1 frt 50 kr.

Gyűjtőknek 5 előfizető után tisztelet-példánnyal szolgálunk.

Az előfizetési pénzek a „Vendéglősök Lapja” kiadóhivatalához Budapest, VIII., Népszínház-utca 16. sz. intézendők.

Budapest, 1887. december hó.

Kartársi üdvözléttel

Ihász György,
szerkesztő és kiadó.

A nagyméltóságú magyar kir. Belügymini-steriumhoz.

Budapesten.

Kérvénye

a magyar országos szállodás-, vendéglős- és kormárossok értekezletének, képviselve Gundel János által (lakik Budapesten, IV. Reáltanoda-utca 19. sz.)

A regaléjog megváltása tárgyában alkotandó javaslatnál leendő figyelembe vétele iránt.

Nagyméltóságú miniszter ur!
Kegyelmes urunk!

Az újabb kor bajai között, aligha találunk hasonlót, mely a társadalom minden rétegét oly annyira érdekelné, s melynek megoldása

és orvoslása oly égető szükségét képezne és oly általános közóhaj volna, mint éppen az italmérsi regaléjog megváltásának kérdése.

Innen van az, hogy a jogászok, nemzetgazdászok, valamint politikusok, szakírók és üzletemberek egyaránt nagy érdeklődéssel és behatóan foglalkoznak évek óta ezen ügygyel.

Annál érthetőbb és természetesebb tehát, hogy a szállodások, vendéglősök és kormárossok első országos értekezlete is, — a melynek ez év márcziushó utolsó napjain történt lefolyásáról, Excellentiádnak, mint a haza belügyei iránt állandóan nemes érdeklődéssel viseltető államférfiúnak bizonyára tudomása van — szintén ezen kérdéssel és pedig behatóan foglalkozott.

Nem szándékunk Nagyméltóságodat ezen

Walter Károly, tövisi vasuti vendéglős.

értekezlet részleteinek felsorolásával untatni; elég ha azon tényre utalunk, mikép a haza minden vidékéről a fővárosba sereglett szállodások, vendéglősök és koresmárosok egyenként és összesen szilárd meggyőződésüként jelentették ki azt, — miszerint az italmérsi regalejognak a törvényhozás útján leendő megváltása sürgős, elodázhatlan közszükséglet képez.

Tény az, hogy az italmérsi regale-jog, mint a régi úrbéri rendszer egyik szomorú maradványa, sehoggy sem illik a mai modern jogszokás és felfogás keretébe, hogy annak megszüntetése, egyik főfeladata volna a törvényhozásnak, mint ahogy az egyéb, eddig féltékenyen őrzött kiváltságokkal történt.

Mert az ezen középkori intézménnyel járó visszaélések meggátlására irányuló minden tételes törvény és rendelet, minden hatósági intézkedés és szabály tehetetlen azok megszüntetése tekintetében.

Tény az, mikép az italmérsi jogot gyakorlók minduntalan ki vannak téve a regalebérlok túlkapásai által előidézett sérelmeknek, az ebből netán eredő perlekedések pedig csupán, mindkét félnek újabb alaptalan és indokolatlan megterhelését hozzák létre. Tény az is, hogy ezen jognak kiszámíthatatlan káros következményei vannak, s örökös surlódások kutforrását képezi ezen jog, amelynek különben ma már létjogosultsága nincsen, s mint olyan intézmény, mely az államban államot képez, ugy a kormány, mint a nagy közönség érdekében — tarthatatlanságánál fogva — továbbra is fenn nem maradhat.

Avagy találunk-e egyhamar ehhez hasonló abnormis állapotot, mely a földes urat feljogosítja, hogy a regale jogot a legtöbbet ígérőnek bérbe adja, s a bérlok kénye-kedve szerint zsákmányolhatja ki azt, a koresmáros, bortermelő, sőt a nagy fogyasztó közönség rovására?

Hisz köztudomásu dolog, mikép hazánk legnevezetesebb bortermő vidékein, a bérlok garázdálkodása miatt alig lehet a vendéglőkben élvezhető bort kapni; a bortermelő borait nem értékesítheti, mert a bérlok jót bort nem vásárol, a vásárlóknak pedig eredeti állapotát vagyis tartalmát megváltoztatja és sokszorosítja, — koresmárosa vagy csaposa pedig kénytelen az ilyen bort kimérni.

Köztudomásu az is, hogy némely borvidéken, hol a bortermelőtől az új bort 6—8—10 frtért, a 2—4 éves bort pedig 10—16 frtért lehet vásárolni hektoliterenként, köteles a koresmáros azt 24—30 sőt 40 frtért átvenni, sőt még nagyon örülhet, ha azt tisztán kapja.

Köztudomásu továbbá az is, hogy a bérlok némely vidéken regale díj czimén a sör hektoliterje után 8—14 frtot szednek, s hogy a palack sört, — mely fővárosunkban 12 krért kapható — a koresmáros 26—28 krért kénytelen a bérloktól átvenni.

Tudunk esetet hazánk egyik legnagyobb városából, a hol a koresmáros avagy kávé, ki a bérlok pálinkáját vagy likörjét rosznak találva, azt vendégei számára ki nem szolgáltatathatja, — tehát ez irányban szükségletét más forrásból szerzi be: a regale bérloknak minden hektoliter szilviorium után 50 frtot, rum után pedig 100 frtot, és végre cognac után 150 frtot köteles regaledíj czimén lefizetni.

Nem utolsó kérdés az sem, kitudni azt, hogy honnan van az, mikép hazánkban a sörgyártás oly csekély mérvben terjed, s ezen ág évi jövedelme alig éri el a másfél millió forintot, holott a velünk szomszédos Austriában, ugyanezen iparág 20 millió forintnál többet jövedelmez.

Ezen kérdésre határozott válaszul adhatjuk, mikép ennek egyedüli oka az italmérsi

regalejog fenállása: — mert ott, a hol a regalebérlok korlátlan urai és paraacsolói az ő rabszolgáiknak — a vendéglősöknek — ott a sörgyártás otthonra nem talál, ettől új sörfőzdek nem létesíthetnek, holott ilyenek létesítése az általuk támasztott verseny következtében a minőség tökéletesbitését, s az által, hogy a fogyasztás is emelkednék, új jövedelmi forrást is eredményezne a kinstár számára, nem különben a télen munkát nem találó egyéneknek nagy részét a nyomortól és büntől mentené meg.

Igaz ugyan, hogy sokan azt mondják, mikép hazánkban a sörgyártást és fogyasztást nem kell istápolni, miután hazánk bortermő ország; — de hát hol és miben rejlik oka annak, hogy hazánkban a borfogyasztás sem áll azon fokon, a melyen állania kellene s miben leli alapját az, hogy a bortermelő nem képes borait értékesíteni?

Egyedül azon viszás helyzetben — és ez szent meggyőződésünk — keresendő, mely a regale szerencsétlen kiaknázásából származik. Mert ugyanis, midőn a regalebérlok az árlejtéseken — egymást tuligérik, kénytelenek a bort a lehető legegyszerűbb módon előállítani, mire nézve természetesen minden eszközt felhasználunk, hogy még a legmagasabb árrenda mellett is, szép nyereséget huzzassanak. A bortermelő pedig borait a miatt képtelen értékesíteni, vagy ha pedig azon kényszer helyzetbe jut, mikép borait kénytelen eladni, azokat minden áron oda kell adnia.

Már évek óta van szó a regalejog- és annak beváltásáról, azonban annyiszor, a mennyiszor erről irtak a végeredmény mindig abban kulminált, hogy egyedül a jogtulajdonosok és bérlok leendnek megkárosítva, ellenben azon osztályokról, melyek a regale árok sulya alatt legjobban szenvednek, mint a koresmárosokról és bortermelőkről soha egy szó sem volt.

Mi pedig azt állítjuk, s meg vagyunk bensőnkben győződve arról, — a mit egyébként a felsoroltakkal is eléggé igazoltunk — hogy első sorban és a legnagyobb mérvben, a koresmárosok és bortermelők vannak sújtva. Tehát főképen ezek és a magyar kormány érdekében szükséges, hogy a regale minél előbb megváltassék, és pedig annál is inkább, mint-hogy a regale díjakat évről évre jobban-jobban feleségázzák, s így a beváltási összeg is azon mérvben növekedik, — míg végre a megváltás lehetetlenné válik, vagy legalább is tetemesen nagyobb áldozatokkal leendő egybekötve.

Az eddig előadottakból eléggé világosan kitűnik, hogy nem a kinstár megrövidíttségét kérjük, hanem menedéket kérünk egy osztály ellen, s óvár farkas gyanánt martalékra les — ezen osztályba tartoznak a regalebérlok, kevés kivétellel. —

Mindezeknél fogva mély tisztelettel esedezünk Nagyméltóságodhoz:

Méltóztassék az italmérsi regalejognak — az alább előterjesztettek figyelembe vétele mellett — törvényhozási uton és mielőbb leendő megváltása iránti intézkedéseket megtétni, és ezen égető kérdés mielőbbi megoldását hathatósan támogatni.

A megoldás tekintetében, szerény nézetünkét a következőkben terjesztjük elő, ugyanis:

Először: Hogy a beváltási tárgyalások folyamathá tétele előtt, vagy külön törvény, vagy rendelet útján a regale-jövedelem további felcsigázását és kizsákmányolását megakadályozni kegyeskedjék.

Másodszor: A regalejog megváltását illetőleg, kérelmünk oda terjed, hogy az alkotandó törvény oly irányban szerkesztessék, hogy ez által jövőre nézve a regalebérlok mértékekre terjedő környék bérletében megakadályozva

legyenek egyrészt, másrészt pedig hogy a törvényben kimondatnék, mikép regale bérlete lehetőleg szakembereknek engedessék, és pedig csakis olyanoknak, kik azt személyesen gyakorolják, s továbbá hogy egy és ugyanazon egyén legfeljebb 1 vagy 2 hasonló üzletet gyakorolhasson.

Végre legyen kimondva ezen ujonnan alkotandó törvényben, hogy a magas kormány a regale beváltása alkalmával fix tételeket állapítson meg, vagy hogy a megkövetelendő illetek magassága csakis a magas kormány jóváhagyásával legyen megszabható.

A főváros és zárt városokra nézve nagyon kívánatos lenne, hogy a regale díjak — ép úgy mint a sörmél, a melynél az ez idő szerinti gyakorlat a fővárosban már célirányosnak bizonyult — a vámoknál szedessenek be.

Nagyméltóságodnak alázasat szolgálai: Az első magyar szállodások, vendéglősök és koresmárosok 1887. évi országos értekezlete nevében
Gundel János, elnök.

Petition an den Minister.

Die Genossenschaft der Budapester Gastwirth und Hoteliers hat dem Minister-Präsidenten Koloman Tisza in Angelegenheit der Ablösung des Schankregalrechtes folgende Petition überreicht:

„Es genügt, wenn wir auf die Thatsache hinweisen, daß alle in der Hauptstadt versammelten Hoteliers, Gastwirth und Wirths es als ihre feste Ueberzeugung aussprechen, daß die Ablösung des Schankregalrechtes im Wege der Legislative eine dringende, unaufschiebbare Nothwendigkeit sei. Thatsache ist, daß das Schankregalrecht, als trauriges Ueberbleibsel des alten Urbairalsystems, keineswegs in den Rahmen der modernen Rechtsgevoohnheit und Auffassung paßt, daß dessen Aufhebung eine der Hauptaufgaben der Legislative wäre, wie dies mit den übrigen bisher eiferfüchtig gehüteten Privilegien geschehen ist: Thatsache ist, daß die das Schankregalrecht Ausübenden, fortwährend den durch die Uebergriffe der Regalpächter hervorgerufenen Schädigungen ausgefetzt sind, die hieraus entstehenden Prozesse aber verursachen nur eine neuerliche grundlose und unmotivirte Belastung beider Parteien. Thatsache ist auch, daß dieses Recht unberechenbare Consequenzen hat und die Quelle ewiger Reibungen bildet dieses Recht, welches heute übrigens keine Existenzberechtigung mehr besitzt und als eine Institution welche einen Staat im Staate bildet — in Folge ihrer Unhaltbarkeit —, ferner nicht aufrechterhalten werden kann. Oder finden wir so bald einen ähnlichen abnormen Zustand, welcher den Grundherrschaften berechtigt, das Regalrecht dem Meistbietenden in Pacht zu geben und dieser Pächter dann dieselbe nach Belieben auf Kosten des Wirthes, Weinproduzenten und des großen konsumirenden Publikums ausbeuten kann? Ist es ja allbekannt, daß man in den namhaftesten weinproduzirenden Gegenden unseres Vaterlandes wegen der Mißbräuche der Pächter in den Wirthshäusern kaum einen genießbaren Wein bekommen kann, der Weinproduzent seinen Wein nicht verwerthen kann, weil der Pächter guten Wein nicht kauft, den gekauften aber dem Inhalte nach ändert und vermehrt — sein Wirth aber gezwungen ist, solchen Wein zu schänken. Es ist auch allbekannt, daß in mancher Weingegend, wo man den neuen neuen Wein vom Weinproduzenten für 6—8—10 fl., den 2—4-jährigen Wein aber mit 10—16 fl. per Hektoliter kaufen kann, der Wirth verpflichtet ist, denselben mit 24—30, ja sogar mit 40 fl. zu übernehmen und er kann sich noch sehr freuen, wenn er ihn rein bekommt. Allbekannt ist

es auch, daß die Pächter in manchen Gegenden unter dem Titel Regalgebühr für den Hektoliter Bier 8—14 fl. einheben und der Wirth gezwungen ist, die Flasche Bier, welche in der Hauptstadt für 12 kr. erhältlich ist, vom Pächter für 26—28 kr. zu übernehmen. Wir wissen einen Fall, wo in einer der größten Städte unseres Vaterlandes, wo der Wirth oder Cafétier, der den Branntwein oder Liqueur seines Pächters schlecht findet und denselben seinen Gästen nicht vorsetzen kann, daher gezwungen ist seinen Bedarf aus anderer Quelle anzuschaffen, verpflichtet ist, dem Regalpächter nach jedem Hektoliter Sivovitz 50 fl., nach Rum 100 fl. und nach Cognac 150 fl. als Regalgebühr zu bezahlen. Es ist auch nicht schwer zu erfahren, woher es kommt, daß in unserem Vaterlande die Biererzeugung in so geringem Maße zunimmt und das Jahresträgmiß dieses Zweiges kaum 1 und ein halb Millionen Gulden erreicht, während im benachbarten Oesterreich der selbe Industriezweig mehr als 20 Millionen Gulden abwirft? Auf diese Frage können wir entschieden antworten, daß die einzige Ursache das Schankregalrecht ist, denn dort, wo die Regalpächter unbeschränkte Herren und Gebieter ihrer Sklaven, der Wirthe, sind, findet die Biererzeugung kein Heim, dort können Bierbrauereien nicht errichtet werden. Wohl sagen Viele, daß man bei uns die Biererzeugung und den Konsum nicht zu fördern brauche, weil unser Vaterland ein weinproduzierendes Land ist; — woran liegt es aber, daß in unserm Vaterlande auch der Weinkonsum nicht auf jener Höhe steht auf der er sich befinden müßte, und woran liegt es, daß der Weinproduzent nicht im Stande ist, seine Weine zu verwerthen? Das ist einzig und allein in jener mißlichen Situation zu suchen — und dies ist unsere heilige Ueberzeugung — welche aus der unglücklichen Ausbeutung des Regals herrührt. Denn indem die Regalpächter bei der Vizitation einander überbieten, sind sie gezwungen, den Wein möglichst billig herzustellen, zu welchem Zwecke sie natürlich jedes Mittel benötigen, um selbst beim höchsten Pachtzins einen schönen Gewinn erzielen zu können. Der Weinproduzent aber ist deshalb unvermögend, seinen Wein zu verwerthen, oder, wenn er in die Zwangslage kommt, seinen Wein verkaufen zu müssen, muß er denselben um jeden Preis abgeben. Schon seit Jahren ist von der Ablösung des Regalrechtes die Rede und immer hat das Resultat darin fulminirt, daß nur die Rechteeigenthümer und die Pächter geschädigt werden; dagegen war nicht einmal die Rede von jenen Klassen, welche unter der Last des Regals am meisten leiden, von den Wirthen und Weinproduzenten. Wir aber behaupten und sind innig überzeugt — was wir übrigens durch das Vorauszugesagte auch genügend motivirt haben —, daß in erster Reihe und in größtem Maße die Wirthe und Weinproduzenten belastet sind. Daher ist es hauptsächlich im Interesse derselben und der hohen Regierung gelegen, daß das Regale je eher abgelöst werde und zwar umso eher, als die Regalgebühren von Jahr zu Jahr steigen und auch die Ablösungssumme wächst, bis schließlich die Ablösung unmöglich oder mindestens mit bedeutend größeren Opfern verbunden sein wird. Aus dem Vorauszugesagten geht genügend klar hervor, daß wir nicht die Verkürzung des Aeraars wollen, sondern um Schutz bitten gegen eine Klasse, welche einem gefräßigen Wolfe gleich auf Beute lauert — in diese Klasse gehören die Regalpächter mit wenigen Ausnahmen. In Folge dessen bitten wir in aller Hochachtung, Ew. Excellenz möge geruhen, die nöthigen Verfügungen bezüglich der baldigen Ablösung des Regalrechtes auf legislativem Wege — unter Berücksichtigung des unten Ausgeführten — treffen zu

lassen und die baldige Lösung dieser brennenden Frage wirksam zu unterstützen.

Erstens: Ew. Excellenz möge geruhen, das weitere Hinausschrauben und die Ausbeutung der Regalträgnisse vor Beginn der Ablösungs-Verhandlungen entweder durch ein Gesetz oder durch einen Erlaß zu verhindern. Zweitens: bezüglich der Ablösung der Regalrechte geht unsere Bitte dahin, daß das zu schaffende Gesetz in dem Sinne verfaßt werde, daß hiedurch einerseits in Zukunft den Regalpächtern es unmöglich gemacht werde, ganze Gegenden von mehreren Meilen zu pachten, andererseits aber, daß in dem Gesetze auch ausgesprochen werde, daß die Regalpachtungen thunlichst Sachleuten überlassen werden müßen, und zwar nur solchen, die ihr Recht persönlich ausüben; ferner, daß eine und dieselbe Person nur ein, höchstens zwei solche Geschäfte führen könne. Schließlich sei in diesem neu zu schaffenden Gesetze ausgesprochen, daß die Regierung bei der Regale-Ablösung fixe Sätze bestimme oder daß die Höhe der zu fordernden Gebühren nur mit Genehmigung der hohen Regierung festzustellen seien. Für die Hauptstadt und geschlossene Städte wäre es wünschenswerth, daß die Regalpreise ebenso wie beim Biere, bei welchem die gegenwärtige Praxis sich in der Hauptstadt als zweckentsprechend erwiesen hat, bei den Mauthlinien abgefordert werden.

Ew. Excellenz ergebenste Diener

im Namen der 1887er ersten ungarischen Landeskonferenz der Hotelbesitzer, Gastwirthe u. Wirthe:

Johann G u n d e l, Präsident.

A vendéglösök országos szövetségébe ez ideig a következő szaktársak léptek be a vldékról:

D o m b o v á r r ó l: Szabó József.

T a t a - T ó v á r o s r ó l: Artner Antal, Bozmanszky Boldizsár, Korompay Lajos, Popp Miklós, Popp Bóla, Langer Lipót.

N a g y - K a n i z s á r ó l: Knortzer Frigyes, Szitár Ferencz, Szigrizt Róbert. Bogenrider József.

P o z s o n y b ó l: Palugyai Károly, Wellitich Gusztáv, Pringer Henrik, Neulinger Lőrincz, Bartha Nándor, Kamischal József.

Z a l a - E g e r s z e g: Lázár Antal.

N a g y v á r a d r ó l: Julier Vilmos, Harányi József.

B e z d á n r ó l: Peer Ottó.

S z a b a d k a: Ifj. Lichtneker Károly, Lichtneker András, Merkovits András, Mesznerits Dénes, Haas Mór, Piszárovi és Scheib, Kernyaszky István, Vas Ádám, Kecskés Antal.

S a l g ó - T a r j á n r ó l: Barabits Lajos.

P a n k o t a: Demusz Lajos.

M a r o s v á r h e l y: Wöckl György, König János, Letzter Sámuel.

T ö v i s: Walter Károly.

G y ö n g y ö s: Buthy Vincze.

G y ö r: Puntigám Rezső.

E g e r: Marossy Izidor, Berger Henrik, Fökövi Sándor, Argauer József, Brozicsovits Ferencz, Vécsey László, Kozák Ferencz.

I g l ó: Kenyeres Lajos, Friedmann Mór.

U j v i d é k: az újvidéki szállodások, vendéglösök és kocsmáros ipartársulata a következő 50 taggal: Szávits Demeter, Rozmir József, Martonoszky Tódor, Zapletál Károly, Nikolits Tósa, Nikolits István, Sziller János, Jurenka Samu, Szrdámok Panta, Mihájlovits Mita, Hesz Frigyes, Militár György, Sziliska Mirku, Nikolits Miklós, Radovánovits Pál, Milisits Illés, Brácsovits György, Berger Alajos, Izárits Uroz, Berányi Vilmos, Papovits Mlaren, Szlankamenács György, Skaszauzsky Péter,

Hanzlich Károly, Sztanojevics Simon, Guld Antal, Melló József, Joranovits Panta, Aumann Károly, Fábry Péter, Maninkov Iván, Hanga Imre, Frolics Gyaka, Maldacker Márton, Szarka Jenő, Eremitis Lázár, Profuma Mátyás, Hertlein Ferencz, Wlaovits Gyaka, Mayer Imre, Hesz György, Mayer György, Birmann Frigyes, Morgentaller Ferencz, Pieutok Ferencz, Nénich Mihály, Szviresevics István, Árujasz Mihály, Fülöp Antal.

H a t v a n: Pfening József, Baár Vilmos, Demusz István.

F ü z e s - A b o n y: Reichl Albert.

S z a t m á r: Markusz Márton, Fink Ferencz, Baader Alajos.

M a r o s - L u d a s: Körmöczy József.

B a j a: Batiszti József, Wágner Ferencz, Markovits János, Deutsch Mátyás, Zweig Mór, Patits Károly, Ditzendi János, Zieh Henrik, Binder János, Schaffner Károly, Liebli András, Grunzsky Vincze.

K o m á r o m: Kepp Ármin, Kokas István, Molnár Adolf, Pengl Ignác, Csóka Ferencz, Hajóssy László, Fuih Lajos, Boór József, Horváth Béla, Penthe Boldizsár.

E s z t e r g o m: Fülöp Emánuel.

N y i t r a: Lakner Ferencz.

K u n f é l e g y h á z a: Kneffel Ede, Goda Antal, Ring Pál, Makay Sándor, Szellhoffer András.

K o l o z s v á r: Bogyó István, Nagy Gábor, Lőrincz József, Morgenstern Sándor, Grau Hugel József, Orbán József, Főző József, Toman Sándor, özv. Beukó Ferenczné, Ács Ferencz, Plihal Ferencz, Graf János.

M a k ó: Sonkovits János, Lászka Ferencz, Cservinsky István;

N a g y - T a p o l c s á n y: Fülöp Alajos.

B a á n: (Trencsén m) Horváth Kázmér.

CSARNOK.

Karácsoni történet.

(Novellette.)

Hlgyj, remélj és szeress!

A hit, remény és szeretet szent tanai megelégedetté és nyugodtá varázsolják a legboldogtalanabb halandót is!

Mily boldogság az a szenvedő lélekre, ha a balsors üldözései közepett hisz, remél... és szeret!

* * *

Az illatterhes, virágos fák nyájasan bókolkak a természet ujjászületésének. A pajkos madárkák víg csiripelással kergetik egymást. Az erdő sűrűjében bánatosan dalol a fülemile, vígan csattog a pacsirta.

Az erdő közepében egy tisztáson, körülvéve százados tölgyektől, melyek a szem előtt mint egy phalanxot képeznek, ül egy fiatal pár. A férfi megnyerő, öröklé mosolygó arc, melynek éke beszédes két fekete szeme. Nem megszire hever finom mívű fegyvere, tölténytáskája, mig arczát egy tizenhat-tizenhét éves bájos, de egyszerű ruházatu nő ölébe hajtja. A férfi ifj. Andorlaky gróf, a nő: az andorlaki bíró leánya.

— Mondd, oh angyal, mikor oszlik el végre buskomorságod? Nem tettem-e szívem sugallata szerint? Nem választottalak-e Isten előtt magaménak? Nem vagy-e nőm? Nem imádlak-e?

— Igen Sándorom — felelt a nő egy könyecpet rejtve el kendőjébe — igen, te enyém vagy, szeretjük egymást!... De anyád...

anyád!.. Ha ő megtudja elhatározásodat... előbb-utóbb válnunk fog kelleni!...

— Soha — szólta a férfi felugorva ülőhelyéből s mintha védelemre volna szükség, fegyverét kezébe kapva, fenyegető állást foglalt el.

— Hallgass meg Sándorom. A mikor anyád megtudja, hogy törvényes nőd vagyok, átkot hoz boldogságunkra s élve temet el minket!

E szavak kiejtése után egy sötétbe burkolt nőalak lépett lassan, vigyázva a szerelmes pár mögé:

— Igaz! Egy Andorlaki Andorlaky Izabella grófnő nem fogja tűrni, hogy egy hitvány paraszt legyen fia oldalán!

— Hah!... Megölt!

— Anyám!

— Vissza gyermek! Apád szent hamvaira, e parasztot nem veszed, nem szabad karjaidba zárnod!

A fiatal gróf tekintete majd nejjén, vérig sértett és elájult nejjén, majd anyja szigorú, parancsoló arcán tévedezett.

— Vissza fiam! Ne érintsd őt! Jer hozzám! Nos, semmirevalók, még sem hurczoljátok el e színésznőt — kiálta keserű gúnnyal az elrejtőzött szolgálkhoz.

A fiatal gróf magához tér. Vad szenvedélyvel taszítja el a felé nyújtott anyai kezét. A szolgálak a bíró leánya felé rohannak. A gróf arcához emeli fegyverét.

— Halál fia, ki hozzá nyúl!

A gyáva had meghátrál.

— Fízettet ocsmány népség! szólta a grófné. Anyád nyúl hozzá, ahhoz, ki te hozzád érdemetlen Őj meg! Légy anyagyilkos azért, ki nagybátyád... szeretője!

— Nem igaz!

Többet nem bírt a gróf szólani. Kiejtő kezéből a fegyvert és mintha villámsújtotta volna, szóltanul összeesett!

Két kocsi két élettelen alakot vitt egészen ellenkező irányban. Egyikben Andorlaky és a grófné, másikkban Margit, az andorlaki bíró leánya, Andorlaky gróf törvényes neje volt!

* * *

Csendes kis faluban vagyunk.

A szemhatár minden oldalról a fehér hólepelben vész el, A kis falu sötétes színű házikóiból egy-egy méceses bágyadt sugara sikklik ki, mely az aláhulló hópolyheken megtörik. Az egész vidék oly egyhangú, egyszínű, mint valamely Jeges tengeri tájkép, melynek szikláit az az elszórt házikókra emlékeztetnek.

A szél vadul süvölt a lombtalan ágak között, martalékokat keresve s egy-egy felkapott fadarabbal pokoli táncot járhat.

Karácson estéje van.

* * *

A falu legelhagyottabb részén áll egy düledező ház. Az ajtón és ablakokon át csak a szél és hideg jó be, hogy megosztozzanak abban a nyomorban, mely ott uralg.

Nem ég e házikóban gyertyafény, a kemence szétszedve hever a földön. És mégis világosság és meleg van itt: az anyai szeretet lángja az, mely melegít és világít.

Egy szegény, szenvedő, de feltűnő szép vonásokra emlékeztető nő keblére öleli gyermekét s félve csókolja meg szőke fürtös fejcskéjét, nehogy a boldogító álmat elrabolja éhez, beteges gyermekétől. A szél vad hangokon süvölt be s a gyermek feljedd álmából.

— Anyám! Fázom, éhezem. Ma jön el a kis Jézus? Ugy várom már, Istenem, Istenem! Ugy-e hoz mákos kalácsot? Azután aranyos diót és almát? A míg beteg nem voltál

mindig igen-igen sokfélét hozott. Istenem, miért nem jő már!

Az anya hevesen szoritá gyermekét keblére, hogy az ne lássa az alápergő könnycseppeket. A kicsi felnéz.

— Nyugodjál édesem, szerető anyád keblén. A kis Jézus, kihez imádkoztál, nem hagy el minket! Igen, igen a kis Jézus magához hív! Oh, te kis Jézus, öt éve, hogy fohászokod hozzád... halld meg imámat...

Szavait a dühöngő elem elnyomja.

Soká küzdött az anya a szemeire nehezédő álommal, míg végre fáradtan dőlt le a puszta földre, mindkét karjával átölelve gyermekét, mintha azt mondaná e zord időnek: szívem kincsét, szerelmem zálogát csak testemen keresztül veheted el tőlem.

* * *

Néhai Andorlaky gróf családi birtokán vagyunk.

Fény, pompa mindenütt!

A ház urnője, a néhai gróf özvegye, maga a megtestesült hidegség. Arca, termete parancsoló, ellenmondást nem tűrő. Ép szokásos sétáját teszi beteg fiához. Szemeiben különös tűz villan fel, a mint fia lakosztályának küszöbét átlépi.

— Egy Andorlaky gróf és egy parasztleány! — mormogta magában s ez utolsó szónál indulatosan dobbantott parányi lábával. Lassan közelít egy teremhez, melyet nehéz perzsa szőnyegek választanak el az előtte levőtől.

Halkan lép be.

— Alszol? — susogta csendesen.

Az ágyban fekvő alak arca a legnemesebb kifejezést tükrözteti vissza, de ott ül azon a legbensőbb fájdalom kinyomata is.

Szemei félig nyitvák s ajkai gépiesen mozognak. Majd felemelkedik, felül ágyában.

— Anyám! Éreztél-e életedben, valaki iránt igaz szerelmet! Anyám! Tudod-e, mi a szív? Anyám, hova tetted őt, Margitot?

A grófné megszűnik anya lenni, hideg fagyos, ki több századra visszamenő őseire gondolhat most, míg egyetlen fia éveken át sorvad!

— Légy csendesen, kedvesem. Az orvos utasításához tartsd magadat!

— Légy már egyszer anya! — szólalt fel szemeit vadul forgatva, az ifju gróf, mi közben egy ugrással anyja elébe került. — A haladoklónak meg van a maga joga. Halld, anyám! Megölted Margitomat, hogy megölj engem, elvetted, megraboltál. Volt-e szíved anyám? Azaz voltál-e te valaha anyám... anyám, ki saját véreidet... megölöd! Add vissza Margitomat és gyermekemet, nevünk örökösét!... Mit akarsz ezért tőlem, anyám? Kérj bármit!... Talán félsz attól, hogy örökösünk lesz?... Anyám! Ne félj!... Vagyonomat akarod?... Oh, szólj... Kell?... Oh mondj igent!

— Elég! Nem élem át e vádat! hebegte az anya. A büszke grófné, ki hidegen tudta fia kérését eddig visszautasítani, e kemény vád hallatára megtörik, elveszti önuralmát, lábai meztagsadják a szolgálatot, egy karszékhez tántorog s ott összeesik. Nem az anyát sértette meg fia, de a büszke grófnét vádolta és e sértés szívet talált!

A zajra a család legrégebbi szolgálója jó be, ki elrémül a látványtól, s mintha lábai gyökeret vertek volna, mozdulatlanul megállt.

— János, szerettél-e valaha? Hiszsz-e égi boldogságban, van-e előttem szent... kérlek mindenre... Te tudod hol lesz Margitom és családom, hozd el őket...

Meg kellett fogóznia egy karosszékbe, hogy el ne essék. Az öreg, becsületes arczu szolga siet urát támogatni.

— Hagyj itt János! Az égre kérek, teljesítsd kérésemet. Hozd el Margitot s boldogan halok meg!

— Margit!... Halál!... sikolt fel az ájultságából magához térő grófné. János, megállj! A hü szolga azonban, ki ura életét nem egyszer mentette meg a biztos haláltól, már rég kirohant.

Ekkor lépett be az orvos.

Az anya és fia élet-halál közt lebegett.

* * *

Egy évtized múlt el.

A szerelem mindent gyógyító hatalma új életet lehelte Andorlaky gróf szívébe is.

Karácson estéje van most is. A pompás karácsonyfa előtt egy szépen kifejlődött ifju s több vigan játszadózó kicsi nevetgél, ugrál, tánczol! S mily boldogan, anyai szeretete érzelmével tekint Margit gyermekeire. Olykor-olykor még most is összerenzen. Pedig most boldogok s boldogságukat nem zavarja mi sem.

Mintha ama karácson estétől még mindig félne.

Es a büszke urné? Ujjászületett! Az anya győzött a grófné fölött, e győzelem csaknem életébe került.

Most boldogan, megelégedetten, a legszűkebb körben, de legnagyobb ünnepélyességgel ülnek meg a karácsoni ünnepeket, vissza-visszagondolván ama borzasztó karácsonestére, a mikor Margitot félholtan, a hidegtől megdermedve hozták be a grófi kastélyba, és mikor Margit az ifju gróf neje, beteg férje karjaiba omolhattott.

Higyi, remélj és szeress!

Matheóczy.

A nagy hársfa alatt.

— Rajz —

Irta: *Tivolt Nep. János.*

1879.

G... falu egyik szegényesen épült szalma fedeles házikójában, még csak pár héttel is ezen történetkét megelőzőleg — a legjobb egyetértés, megelégedés és boldogság honolt.

De hogy is ne lettek volna boldogok szegény — de szorgalmas lakói mikor úgy szerették egymást!

Láttad volna csak nyájas olvasóm, mily örömtelt arcczal nézett a szegény, de jószívű anya kedves gyermekeire: a szép, nyájas Rózsikára és a csinos, szorgalmas Pistára, s mint ölelte sokszor, boldogságtól áthatva kedves szereteteit anyai keblére! — Gyermekeit, — mondám — ámbár Pista csak nevelt gyermeke volt, de azért mégis úgy szerette őt, mint saját kedves leányát, az ő Rózsikáját.

— Szegény Pista!... Ő még csak abban az örömben sem részesülhetett, hogy szülőit, kik néki életet adtak, ismerhette volna; mert a kéréltetlen halál elragadta őket, amikor a kis Pista még csak fél éves csecsemő vala.

Igy aztán árvaságra jutva, szülők és rokonok nélkül maradván, egy-egy szánakozóbb aszszony ápolta egy ideig, de megúván a vesződséget másoknak adva őt át; Igy ment ez tovább, majd minden hóban új szülőket kapott, míg végre négy éves korában — az egész falu előtt jószívűségéről ismert özvegy Lakhegyiné vette anyai gondviselése alá, az akkor még csak 2 éves, félárva Rózsikája mellé.

A jó anyának azután csakis gyermekei boldogságára volt minden gondja irányozva. A mikor már arra valók voltak, tőle kitelhetőleg taníttatta őket; azután pedig oktadni kezdé őket a ház körüli dolgokban, ugyannyira, hogy

csakhamar meglátszott mindenben, hogy mozgalmasság kezeztől van gondviselve.

Igy aztán csak éldegéltek, habár szegényesen is, de boldogan és megelégedéssel!...

Rózsika szerette Pistát jó testvérekhez illően és Pista viszont őt.

Az idő pedig haladt, haladt óriási léptekkel, mert hisz, ha az ember boldog, oly gyorsan mulnak napjai; míg ellenben, ha boldogtalan, akkor minden perc napokká s napok örökkévalósággá lesznek!...

Igy lett a kis Rozsikából viruló bimbó és a Pistikéből erőteljes, szép, barna legényke, úgy, hogy a mikor vasárnapként elvezette hugocskáját a „Nagy Korcsmai“ mulatságra, bizony-bizony nem egy szép lányka szerelmet sugárzó szeméi akadtak meg rajta.

De hát még, ha tánczolt?... akkor meg éppen gyönyör volt nézni. Körülfogta olyankor a falu örege s ifja és úgy bámulták lábai vilányos járását.

Egy ilyen táncmultság alkalmával ismerkedett meg Pista Somfalvi Mariskával, a falu legszebb s leggazdagabb leányával.

És csodálkozhatunk-e azon, hogy ezen megismerkedés egy szép napon szerelemmá vált? És csodálkozhatunk-e azon, hogy ők boldogságuk közepette nem gondoltak arra, hogy az egyik gazdag, büszke szülők egyetlen gyermeke, a másik szegény, igen szegény kézzel adott paraszt fiú, ha nem szíveik nemes érzelmeit követve, szerették egymást forrón... — igazán!...

Szegények. Még csak nem is sejték akkor, mily végzetes következménye lehet boldog szerelmüknek!!!...

Attól a naptól fogva Pista rendszeren ellátogatott esténként kedveséhez, s a kertjékben levő nagy hársfa alatt várta Mariskáját, szíve egyedüli reményét.

Sokszor oly mélyen el volt foglalva ábrándjaival, hogy más világon járt, s azt sem vette észre, hogy szerelme anyaga már rég ott ül mellette a lóczán, s gyönyörrel nézi szép férfias arcát — míg végre egy szívből jött szüzsies csókkal felébreszté az épen ő róla álmodozót — — —

Olyankor aztán megölelték egymást és forró csókkal erősíték meg a „szeretlek!!“... „halálíg szeretlek!!“ drága nyilatkozatát.

Igy folytak boldogan, zavartalanul napjaik, már majd egy egész évig, a midőn Pista nagy bánatára azt kezdte tapasztalni, hogy Mariskája napról-napra hidegebb, tartózkodóbb lett irányába.

Oh! olyankor borzasztó gondolatok forrongtak agyában, közel volt a kétségbeeséshez!... Hát még az a kín, a midőn az a nap is eljött, a mely nap estéjén az a leány, az övének hitt Mariska, a ki néki annyiszor, de annyiszor hűséget esküdtött, azt izené:

„Ma ne jöjjön a nagy hársfa alá, mert nem érek reá.“

Szegény Pista! Boldogságod ege de hamar beborult; hisz tudhattad volna, hisz nem volt előtted titok, hogy Marisod szülei nagyra-vágyók; és hogy minden törekvésük oda irányult, hogy leányukat Sajó Palival, az ispán ur fiával megkedveltessék, a mitől bizony ispánék sem igen idegenkedtek, lévén Mari egy „jó párti“.

Sőt már a szülők közt ki is volt csinálva a dolog, most csak a fiatalok lőnek mindkét részről unszolva, hogy iparkodjanak magokat egymással megkedveltetni.

És fájdalom! Mariskánál is lassan-lassan háttérbe szorította a nagyobbra vágyás Pista iránti szerelmét s mindinkább húzódott Pali

felé. De hát hogysis ne, hisz Pali urfi volt, vadászott, lovagolt és henyélt, míg ellenben Pista egyszerű, kerges kezű paraszt.

A dolog illetően állása mellett elgondolhatjuk, mennyit szenvedett szegény Pista; s hogy ő mindennap komolyabb s zárkozottabb lett; bár még mindig nem hitte azt, hogy a kedvese felől keringő hírek valók volnának, de mégis valami titkos érzet borzasztó dolgokat sugdosott lelkének.

Egy nap délutánján is mély, fájdalmas gondolatokba merülve üldögélt kis kamrájában, a midőn az ajtó kinyílt és azon szerettét kis hugocskája lépett be egy levéllel kezében, e szavakkal: „Nesze édes Pistám, ez a levél! Somfalvy Mari küldte!“ — Ezen szóra „Mari“ — Pista felugrott — és mint egy vad oroszlán a zsákmányért — úgy kapott a levél után, szívéhez szoritván csókkal halmozá el azt.

Rozika nem akarván őt zavarni, szomoruan hagyta el a kamarát.

Pista félt a levelet fölbontani, sokáig nézte, forgatta, míg végre a bizonytalanság erőt vett rajta és mohón, majdnem úgy tépve, felbontá és olvasni kezdé: de fehér lett mint a fal és lábai ingadoztak, midőn e szavakat olvasá:

„Pista!“ Ne jöjjön még mindig a nagy hársfa alá: — alkalmatlanokodni... mert vőlegényem rosztat talál gondolni... Oh! de ily csapásra nem volt elkészülve, ingadozott, mint a sajka, mely elmerülés hez közelg s egy fájdalmas sóhajjal eszméletlenül a földre rogyott... —

Már sokáig feketett eszméletlenül, a midőn lassacskán magához tért; és egy pillantás a mellette fekvő levélre, tisztán megmagyarázták a történeteket. Mint egy sebzett vad fölugrott s baltáját magához véve futott ki czellájából mint egy őrült. „Isten veled anyám Isten veled hugocskám!“

A falu melletti „Farkas-erdő“-ben tölté az egész napot; leteríté subáját, s úgy hallgatta fájó szíve dobogását, a mely még mindig hűtlen kedveseért dobogott. Végre beállott az est felvéve subáját és a baltát, örök bucsut vőn az erdőtől — s borzasztó tervével hazafelé, vagy dehogya haza, a nagy hárs felé ballagott.

Szép csendes nyári est volt; a csillagok milliói mintegy vakítólag ragyogtak a szende hold körül; csak a falevelek lassu susogása zavará itt-ott a néma csendet. És e szép estlén mintha a halálmadár vihítta néha-néha a csendes éjbe? — A nagy hársfa alatti lóczán két emberi alak ült, ölelkezve.

A két szerelmes; Pali és Mari volt.

Pali a ki jobban csak érdekből színlelt szerelmet, mert Mari gazdag lány volt; és Mari, a ki néhány héttel ezelőtt, még ugyanazon a helyen esküdtött „örök“ szerelmet Pistának, ime most ott pihen Pál ur karjai közt, elvakítva a reménytől, hogy hát ő is lehet uri dáma.

Ott ültek némán, némán mint a bűnösök; egyik sem meri mondani: „szeretlek“. — De im a leány arca halványulni kezd, testét remegés fogja el és reszkető hangon figyelmezteti Palit:

„Nézd ott, ott a kazalnál mintha egy ember állna: Istenem menjünk, menjünk innen Pali én úgy félek.“

Pali a kazal felé nézett, de semmit nem látva, bátorítani kezdé a még mindig remegő leányt:

„Ne félj édesem, hisz itt vagyok én Palid, megvédek.“

De e pillanatban mint egy Isten ostroma előttük termelt Pista s dörgő hangon kiáltá: „Védd csak magad, gaz képmutató!“

A balta egyet suhant, és Pali kettéhasított fejjel rogyott a támadó lábaihoz.

„Te pedig — fordult Marihoz ki mintegy megkövülve állott ott összetett kezekkel bocsánatért esdőleg — te pedig csalfa bűnös légy ezerszer átkozott! — s baltáját a most átka alatt élettelenül elterült leány mellé dobva eltűnt a sötétségben.“

Még mesziről is el-elhaló hangon hallatszott: „Szegény anyám, szegény hugocskám!“

* * *

Másnap kora reggel elterjedt a faluban a hír, hogy ispánék Palija Somfalviék kertjében a nagy hársfa alatt agyonverve találtak, ugyszintén mellette feküdt menyasszonya is, szegénynek a szíve hasadt meg!

De a mi a legnagyobb sajnálatot keltette, a mi oly kimondhatatlan fájdalmat okozott Lakhegyinének és leányának — Pista halála volt: ki ugyanazon reggel kamrájában felakasztva találtak.

Sok szép leány által siratva, és sok, szívből eredő fohásztul kísérvé, szegény! — ... szegény Pista!!!

* * *

A történetek óta a G...i temetőt két egymás mellett levő szép koszorúkkal díszített sírhalom ékesíti.

Ott nyugosznak örök álmukat: Lakhegyi Pista, a megcsalt szerető és boszúálló; és Somfalvi Mariska, az eltévedt, a nagyravágyástól elvakított tapasztalatlan lányka, ki azt hitte, „Ugy játszhatni a legénynyel, mint macska az egérrel!“ — —

Minden nap egy alkonyatkor, egy halvány leányka és egy bánattól megtört bús anya térdelnek a gyászos sírhalmokon; kérve a Mindenhatót: „Bocsássa meg, a meghalt és „élő“ bűnösök vétkeit!“

Walter Károly.

(Mai képünkhez.)

Olvasóink előtt bizonyára ismeretes *Walter Károly* szaktársunknak a regále-ügyben s a vendéglősök orsz. szövetsége érdekében irt s lapunkban megjelent számos közleménye. Életrevaló eszméi, önálló gondolatainak kifejezései által iparunk terén kifejtett számos intézkedései sokszor már üdvös hatást eredményeztek. — *Walter Károly*, a tövösi vasúti pályaudvari vendéglő bérlője az Erdélyi részeken kiváló szaktársunk. Ő volt a kolozsvári pinczér-egyletnek egyik megalapítója, jelenleg pedig tiszteletbeli elnöke. A kolozsvári pinczér-egyletben a főnökök és segédek közötti solidaritást iparkodott megteremtteni, a békés jó viszonynak meg is volt a maga gyümölcse, mert úgy anyagi mint közművelődés tekintetben a Kolozsvári pinczér egylet mindig minta egylet volt s ma is első helyen áll testvér egyleteink közt. Országos szövetségünk létrehozatala érdekében is segédkezett nyújtott a nagy munkához, megküldvén az erdélyi összes szaktársak névsorát. Midőn a bécsi vendéglősök 1885. szept. első napjaiban kiállításunk megtekintésére jöttek, *Walter Károly* is eljött Tövisről s a testvéries jó viszonyt, mely köztünk és bécsi szaktársaink közt fenn áll, igyekezett létrehozni. Mint törekvő üzletember, mint jó család apa és jó hazafi, számos érdemeinél fogva rokonszenvünkre és tiszteletünkre érdemes. Kívánjuk, hogy a közjó szolgálatában, mint eddig, úgy ezután is, még nagyon sokáig működhesen.

Levelezés.

Szombathely, 1887. 5/12

Tekintetes

Szerkesztő Ur!

Kérjük, legyen szives ezen néhány befejező sort becses lapjában közzétenni.

Netáni félreértések végett ezennel kijelentjük, hogy a mult számban megjelent ellennyilatkozatunkkal vagyis annak befejező soraival sem R. J. urat, sem pedig mást sérteni, vagy kisebbiteni nem volt szándékunk. Mi nem kerestük a viszályt, csak csupán azt tettük, a mit a 22-ik számban megjelent közlemény be- küldője is tett, vagyis kifejezést adtunk izlésünknek; ha ő szereti a sört, mi szeretjük a bort „kinek a pap, kinek a papné“.

Ha az illető beküldő csupa jódolgában mást nem tudott cselekedni, mint tisztességes egyéneket — kik talán a beküldőtől ezen igen nagy megtiszteltetést nem is remélték — polemia tárgyává tenni ki, és az ő „nagybecsű“ véleményével mások elé vágni, úgy bizony okosabb cselekedet lett volna tőle idejét másra fordítani. Mi elég érettnék érezzük magunkat arra, hogy az ilyen hivatlan prókátortól eredő tanácsot a leghatározottabban visszautasítsunk, és hogy bár mikor ismétlődhet részrehajló dicsőreiteit kicorrigáljuk,

kiválló tisztelettel,
több szombathelyi pinczér.

Egy korszerű indítvány.

II.

Eddig azt mondtuk, hogy vendéglősök, kávéos és ezen két iparág segédei egy nagy, vagy több kisebb társulattá egyesüljenek, egymástól különválva ne éljenek mint egymást nem elég hűn szerető házastársak,

Ezen eszme akaratumk ellenére minden felé bizonyos természeti fejlődésnek látszik örven- deni, mert az érdekek azonossága, a törvény alkotásai épen semmi gátot sem vetnek útjába; a már említett 1884. évi ipartörvény 10. § a) pontja az engedélyhez kötött, tehát nehezebben mint más iparjegydástól függő üzletek közé sorozza: fogadót, vendéglőt, koresmát, kávéházat, kávémerést, stb. tehát egyenlő jogokban részesíti, valamint a 11. §. első bekezdése sze- rint az illető hely- és törvényhatóságok is egyen- lően vannak felhatalmazva épen említett ipar- ágakat és üzleteket tekintve, szabályrendeleteket kibocsátani igen természetes; tehát, hogy ezen üzletek saját érdekeiket legjobb és legüdvö- sebben akkor mozdítják elő, ha összetartanak, mely összetartás egyetlen tényezője és előmoz- dítója a korszerű társulatok fentartása. Vagy más célját tudta és tudhatta a törvényhozó akkor, a midőn ipartestületeket felállított? me- lyek különösen a vidékeken és kisebb városok- ban egymással nem is rokon elemekből alkot- tatnak? A nagyobb társulatok mint antheus a földtől, önnön maguktól kapiják az első táplá- lékot, mely más kulforrásra ha mindjárt nem akad is, képes mégis okos és rendes vezetés esetén minden bajból magát kirántani. Ha szét- nézünk, látjuk mint nem régen tisztelt fővárosi kávéházak birtokosai vagyis mint a kávé ipar- társulat küldöttsége, az illető hivatalos közegek- nél az őket, — kávéosokat, — érdeklő üzletek korlátozásáért, engedélyek megszorításáért ko- pogtatott, a mit már más helyeken is tettek, így pl. a komáromi vendéglősök és kávéosok ipartársulata is ismételve fordult a helyható- sághoz a vendéglők és kávéházak engedélyezé- sének kisebb körre leendő szorítása s általjá- ban az itt kérdéses üzletek számának az ipar-

törvény 12. §-a értelmében megállapítása vé- ggett: látjuk továbbá, hogy a fővárosi vendéglősök és szállodások ipartársulata sok irányban sokat tett a közhasznú és saját üzleteik virág- zóbbá tétele czéljából, különösen a midőn az országos kongresszus utján sikerült tágasb tért kiküzdni magának és a magas kormány befo- lyásos férfiai és minisztereinél a kisebb királyi haszonélvezetek — regale — megszüntetése és más nagyfontosságú és a nagy közönséget is érdeklő ügyekre vonatkozó felterjesztéseinek kül- döttségileg érvényt szerezni iparkodott és meg is hallgattatott, mint azt a napilapok is hir- dették. De az ily kisebb-nagyobb mozgalmak csak akkor számíthatnak kellő eredményre, ha tömeges pártfogásban részesülnek, ha a hang, mely bebocsátásért esd a csukott ajtónál, óriasi.

(Folyt. köv.)

B** József.

Különfélék.

— **Lapunk** e mai számmal befejezte 4-ik évfolyamát s jelen számunk ez évben az utolsó. A közelgő új év előtt kérjük lapunk t. barátait, legyenek kegyesek oda hatni, hogy lapunk minél szélesebb körben elterjedhessen. Mind- azon t. előfizetőinket pedig, kiknek előfizetéseik e számmal lejárt, kérjük előfizetéseik mielőbbi megújítására, nehogy a lap szétküldésénél fenakadás történjék. — Tisztelettel; a „Ven- déglősök Lapja“ kiadóhivatala.

— **Helybeli előfizetőink** részére mai szá- munkhoz van mellékelve a Dreher Ignác és fia 43 év óta fenálló hírneves czég, szerb királyi udvari szállító, v. egyet. műszerész ár- jegyzéke. Ajánljuk t. szaktársaink figyelmébe.

— **Walter Ferencz** ipartársulatunk volt alelnöke, az utóbbi napokban vértódulás követ- keztében hirtelen rosszul lett s néhány napig ágyban fekvő beteg volt, mely idő alatt tár- sulatunk számos kiváló tagjai a beteget folyton látogatták. Most már azonban örömmel emlit- hetjük meg, hogy ipartársulatunk eme kiváló tagja minden veszélyen túl van s egészsége újból helyre állt.

— **Az ujévi üdvözeteknek** lapunk ujévi számában leendő közzétételére nézve ismét fel- hívjuk t. szaktársaink szives figyelmét és kér- jük megrendeléseiket. Együttal tisztelettel be- csés tudomásukra hozzuk, hogy csakis azon t. szaktársak ujévi üdvözetét fogjuk közölni, kik azt már legkésőbb f. hó 28-ig megrendelik. Közlési díj: 1 frt.

— **Sötét színű fehér boroknak meghala- ványítása.** Ha a fehér boroknál előfordul azon eset, hogy azok sötét színűek lettek, annak valószínűleg az az oka, hogy a must kellenél tovább a törkölyön hagyatott, ha tehát ilyen bort halaványabb színűvé akarunk tenni, akkor azt legezelszerűbben úgy érjük el, ha a sötét- színű bort tojásfehérnyével derítjük. Különb- en más derítőszer alkalmazása is célhoz vezet- lehet, mert mindegyike ezen szereknek a leül- lepedés alkalmával a festőanyagának egy bizo- nyos részét magával ragadja. A sötét színű bornak világosszínű borral való vegyítése szin- tén ajánlható ott, hol világosszínű borok kész- letben vannak. Az ilyen sötét színű boroknál az is tapasztalható, hogy kellemetlenül fanyar- izűek, mely iz szintén a törkölytől származik, de az az említett derítési eljárás után szintén el fog mulni. Ha az ilyen bor esetleg más hordóba lenne fejtendő, tanácsos még a hordó- t erősen kénezní, mert köztudomású dolog, hogy az erős kénezés a bort szintén halavá- nyabbá teszi.

— **Halálozás.** H e l l József urat, ipartársu- latunk tagját érzékeny családi veszettség érte, ugyanis kedves nejét ragadta el tőle a kérlel- hetlen halál. A temetési szertartásán ipartár- sulatunk tagjai nagy számban vettek részt.

— **Szolnokon** a „Fehérló“ szállodát Szabó Kálmán a miskolczi vasuti vendéglő főpinczérje vette meg, s azt a jövő hó 1-én fogja meg- nyitni. Sok szerencsét!

— **A vendéglősök orsz. szövetségébe** pártoló tagul óhajt belépni Dr. Pásztor Bertalan egri tüzoltő főparancsnok és jeles bortermelő. Ügyünk lelkes pártolója Egerben Marosi Izidor ottani szaktársunkkal együtt nagy tevé- kenységet fejt ki orsz. szövetségünk megalakulása érdekében.

— **Üzleti hírek:** Lendlbauer Kálmán a Királyházi vasuti vendéglő főpinczére a deb- reczeni „Bika“ szálloda főpinczéri állását vette ét. — Szabó István, a miskolczi vasuti ven- déglő, Kiss Lajos a munkácsi „Csillag“ szálloda főpinczéri állását vették át. — Schodits Adolf főpinczér Eszékre; Havas Mihály Wirtl József, Szibera Ferencz főpinczerek Budapestre tettek át lakásukat. — Braun Ferencz a diósgyőri vasgyári vendéglőt átadta. — Varasdy Sándor a szombathelyi „Sabária“ szálloda volt főpinczére Komáromban a Kokas- féle kávéházat megvette. — Világosan Demeter János szaktársunk vendéglőjét Ruzs Jánosnak adja át. — Altmann Lajos Buda- pesten megvette a gyár-ntezai Sebluck-féle vendéglőt. — Frummer József, és Hambeck J. főpinczerek a szolnoki vasuti vendéglőből Budapestre tettek át lakásukat.

— **Ujvidéken** az ujonnan épült takarékpénz- tár palotájában Urs Simon érdi tekintélyes polgár diszes kávéházat és sörcsarnokot rendezt be s azt e hó utolsó napjaiban nyitja meg. Sok szerencsét!

— **Halálozás.** Ipartársulatunk tagjai közül Frölich János életének 42-ik évében és Wölfel szül. Petz Karolina életének 43-ik évében jobblétre szenderültek. Béke poraikra!

— **Szolnokon** Virág József szaktársunk uj kávéházat rendez be. A teke asztalokat Szeifert H. és fiaitekeasztal gyárosok szállítják.

— **Uj kávéház Kassán.** Korniczky György szaktársunk f. hó 10-én nyitotta meg uj kávé- házát Kassán. Kávéházának diszes berendezése közt megemlítjük a Szeifert-féle figyelmet ér- demlő kitéző tekeasztalait, melyek forgatható lapokkal vannak ellátva.

— **Asztalmári „Korona“** szállodát Weinberger Bernát nyiregyházi szaktársunk bérelte ki. Sok szerencsét!

— **Kisujszálláson** a nagy vendéglőt Lányi Soma barátunk bérelte ki Karcaságról.

NYILT-TÉR.

Előfizetési felhívás a

„Zenelap“

című zenészeti közlönyre. III. évfolyam.

Szerkeszti: Ságth József.

Az érdekes és változatos tartalommal bíró lap megjelenik havonként háromszor.

Időnkint értékes és érdekes zeneműmellék- letek, arcképek mellékletekkel küldetnek szét. 1888. januártól pedig az „Általános zenészeti lexikon“ (II. kiadás.) szintén mellékletül fog előfizetőink szétküldetni.

Előfizetési ára: Egész évre 6 frt, félévre 3 frt.

Az előfizetési pénzek Budapestre (VIII. k.) Üllői-út 4. szám, a „Zenelap“ kiadóhivatalába küldendő.

A t. vendéglősök, kávéház-tulajdo- nosok és fogadósok különös figyelmébe ajánljuk a „Zenelap“ című lapot.

MÜLLER KÁROLY

CZUKRÁSZ

Budapest, V., Fürdő-utca 5. szám.

A közelgő karácsoni ünnepekre ajánlja

karácsoni ajándékokra

alkalmas tárgyait, u. m. karácsonfára való díszítéseket, feldíszített karácsonfákat. A kedvelt diós és mákos patkókra megrendeléseket mindig elfogad.

A t. szállodás és vendéglős uraknak különösen ajánlom ezukrászdámat.

Tisztelt vevőimet értesítem, hogy üzletemet 1888 május 1-től ugyanazon házban, a Fürdő-utca és József tér sarkára helyeztem át.

KOMMER FERENCZ

vendéglője a „Virágbokr“-hoz.

**A Culmbachi részvény-kiviteli serfőződének főraktára
BUDAPEST, József tér 1.****Besucht wird**

in einer Weinstube verbunden mit Restauration ein tüchtiger cautionsfähiger Wirth. Anträge zu richten an

Eduard Lani Bistritz
(Siebenbürgen.)**FÓVÁROSI VIGADÓ**

Alólirott kérem a t. cz. közönséget, diszesen előállított vendéglőmet minél számosabban látogatni, melyben a polgári serfőződéből származó kitűnő pilzeni sört mérem, ugy palaczkokban 22 kr-ával bérmentve a házhoz küldöm. — Az ünnepekre ajánlom nagy mennyiségben tartott saját palaczkboraimat 18 krtól fölfelé.

Minden a vendéglői szakmába vágó megrendelések pontosan teljesítetnek.

Mély tisztelettel:

Ij. KOMMER ANTAL,
a f. v. vigadó bérője.

Van szerencsém a n. érd. közönséget tisztelettel értesíteni, hogy a folyó év nov. 1-én üzletemet megnyitottam.

Készíték

a vendéglői és koresmai berendezésekhez

a legfinomabb

Berczés székeket**KONYHAI BERENDEZÉSEKHEZ**

a célszerűbb s legtartósabb fabutorokat rak-táromban készen tartok.

Megrendeléseket gyorsan és pontosan teljesítek.**SZABÓ GERGELY,**

asztalos mester.

**BUDAPEST, VIII., Ujvásár - tér és
Szilágyi-utca sarok.**

Van szerencsém a n. érd. közönséget és üzletbeli szaktársaimat tisztelettel értesíteni, hogy a „Nemzeti“ szállodában levő kávéházamat a jelen kor igényeinek megfelelőleg diszesen berendeztem. Amerikai gámbol teke-asztalról is gondoskodtam.

Kitűnő kávéházi italokat és valódi **Martel-Cognacot** a legjutányosabb ár mellett kiszolgáltatom.

Magamat a n. é. közönség szíves pártfogásába ajánlva maradtam kiváló tisztelettel

Roitsch József,
kávész.

Budapest, IV. Aranykéz-utca Nemzeti szálloda.

Vendéglős kerestetik

Kun-Szt-Márton városában (vasuti állomás) két vendéglős és szállodába (az egyik teljes berendezéssel) három évre, és pedig 1888. január 1-től 1890. december 31-ig.

Értekezhetni **Gunszt Adolf** és **Apatóczy János** bér-lőkkel Kun-Szent-Mártonban.**Franczia pezsgő-gyár.****Louis François et Cie de Reims.**
PROMONTOR.**Arjegyzék.** 12 palaczk ládába csomagolva, csomagolás bérmentve **25 frt.**Több száz szobára folytonos készletben tartok
asztalos és kárpitos butort

a legegyszerűbb kivitteltől a legfinomabbig csakis szolid minőségben leolcsóbb gyári árak mellett.

Steinbach Sándor

kárpitos díszítő és butorgyáros

Budapest, Ferencz József tér 6-ik sz.

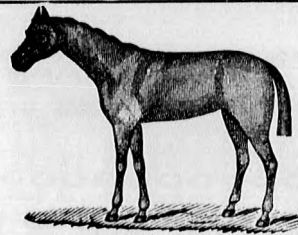
a láncz híddal szemben és az új rendőrségi palotával szemben.

Menyasszonyi kelengyéknek és nagyobb mérvű berendezéseknek megfelelő eredmény. Különösen ajánlható: A kedvelt **ruganyos ágybetétek** (egész ágyberendezés egy darabban) drbja **12 frt.** Ugyanez mint **ottomán** hrsználható **14 frt.**, a hírneves **garçon-támlányok** (támlány-ágyak) **30 frt.**, saját szab. találmány.

Kívánatra raktárom egyes butordarabjának eredeti fényképét megküldöm.

Figyelmeztetem a t. cz. közönséget óvakodni

a fővárosban egy idő óta naprényre vergődött oly sokatigérbő butorcégektől, mint az asztalos társaságok és szövetezetek, valamint butorelárusítóktól magánlakásokon, állítólag uraságok elutazása (a lakás egyszersmind bérbeadása mellett) vagy egyéb okok miatt, melyek majdnem kivétel nélkül a t. cz. közönség ámitására és tévutra vezetésére szolgálnak; azon helyzetbe vagyok szolid gyártmányokat olcsóbban szállíthatni, mint az itt megjelöltek csábító eljárásuk daczára.

Menyasszonyi kelengye 300 frttól feljebb.

„Kincsemhez“

Szabott ár!

Prix fixe!

Ij. SÍR NÁNDOR és Társa

Budapest, hatvani-utca 22.

Sürgönczím: „Kincsem“-hez.

Vászonáru, fehérnemű és férődivat üzlet, papi egyenruházat.

Vászonraktár, asztalnemű és kávé-készletek, czérna-csipkék, himzett csikok. — Fügönyök, ágy- és asztaltakarók, madracok, paplanok, plüsch-pokróczok. — Szövött áru, dr. Jäger-áru gyári árjegyzék szerint, utazó- és fürdő-áru stb.

Fehérneműek és vízhatlan felöltők mérték után készítettnek.

Vendéglők és kórházak bevásárlásánál kedvezmény adatik.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek

Csecsemő kelengye 50 frttól feljebb.

Férfi kelengye 55 frttól feljebb.

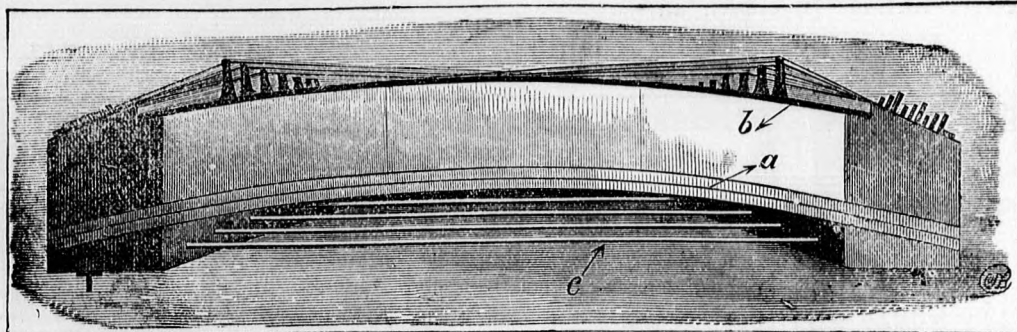
Hires debreczeni kolbász,

paprikás szalonát, elsőrendű zsírt, zsiraak való vastag perzselt szalonát, füstölt sonkát, szalonát s minden hentes-üzletbe vágó cikket lehetőleg jutányos árban szállít

Somogyi Imre,

hentes-üzlete

DEBRECZENBEN.

Czentrális czimbalom.

Uj találmány.

Van szerencsém a n. é. közönségnek tudomására hozni, hogy sikerült oly czimbalmot feltalálnom mely az eddig készitetteket minden tekintetben felülmulja és azokkal össze sem hasonlítható.

Ezen az osztrák-magyar monarchiában szabadalmazott czentrális czimbalom rendkívüli előnyei és jó sajátosságai a következők: a fenék alatt 5 darab csavarható acél-rud van alkalmazva, a czimbalom elhangzásának megakadályozására, a folytonos hangolás tehát nem szükséges többé s ezzel megszűnik a czimbalom játékos örökös penzsa is.

A fenék megrepedését az uj találmány lehetetlenné teszi.

Aki tehát tökéletes, minden tekintetben kifogástalan czimbalmot óhajt, az forduljon bizalommal a szabadalom tulajdonosához, ki bővebb értesítéssel és képes árjegyzékkel — vidékre postafordulattal — készséggel szolgál. — Kiváló tisztelettel

APPEL I. hangszer-készítő, BUDAPEST, IV. Gróf Károlyi-utca 5. szám.

Szállodások és vendéglősök figyelmébe

Van szerencsém a mélyen tisztelt szállodás és vendéglős urakat tisztelettel értesíteni, hogy **gróf Schönborn-Buchheim Ervin uradalmaiban készített**

kemény- és csemege-sajtok

nálam a következő árak mellett kaphatók:

Fél-Emmenthali	1 kgrm.	— .65
Munkás sajt lefölözött tejből	"	— .60
Romadour	drbkint	— .25
Limburgi	"	— .30
Hungaria	"	— .10
Imperial	tuczonként	1.40
"	féluczonként	— .70
Tea-vat	1 kgrm.	1.20
Főző vaj	"	— .80

Árak készpénzfizetés mellett Munkácsról értendők.

Bodnár Antal

gr. Schönborn munkácsi uradalmába készült

csemege sajtok

és Szolyvai, Lubi, Polenai savanyúvizek
-főraktára

MUNKÁCSON.

GYÖNGYÖSSY IMRE

(ezelőtt Érsek István)

tekeasztal és dákö-készítő

Budapest, kertész-utca 27.

Az 1885-iki budapesti országos kiállításon „Jó munkáért” nagyermet nyert: úgy az orsz. iparegyesület ipari jelességéért bronz díszerezzel tüntette ki.

Ajánlja magát kávéházi butorzáti munkák berendezésére, a legolcsóbb árakon.

Bérbeadó vendéglő.

Az alólírt intézet 1888. február 1-től saját tökéletesen bebutorozott és berendezett, italmérési joggal összekötött, a »Vörös rákhoz« czimzett

SZÁLLODÁJÁT

6, esetleg 9 évre bérbeadja.

Ezen két emeletes, a főtéren álló szálloda rendelkezik 14 vendégszobával, egy nagy

étkező- esetleg tánczteremmel

vendéglős lakásával, kocsis korcsmával, konyha- és élés kamrákkal, pincékkel, istállók, szénapadlásokkal, jégházzal, szobai távsürgönnyel és fogattal ellátott szállodai omnibusszal,

A bérlő köteles lesz az egész szállodai berendezésért 1000 forintnyi óvadékot letenni, és a bért negyedévenként előlegesen fizetni. — Ajánlatok ez évi december végéig, képviselési és magaviseletli bizonyítványok kíséretében, az alólírt intézetnél beadandók.

Hitelegylet Besztercebányán.

HIRMANN FERENCZ

rézárú cikkek gyára.

Budapest, VII., külső dob-utca 37.

Ajánlja legjobb szerkezetű

bor- és sörcsapjait,

továbbá elvállal mindennemű e szakmába vágó munkák készítését rajz vagy minta szerint.

U. m. sárgaréz-, érc- vagy horgany-öntvényből nyersen vagy izlésesen kidolgozva.

Nemkülönbön ajánlja czimbláit és egyes betűit tetszés szerinti nagyságban

gyártulajdonosok, orvosok, ügyvédek, fűszerkereskedők részére.

Legjobb asztali- és üdítő-ital.

Hazánk legkedveltebb

SAVANYUVIZE

A MOHAI

ÁGNES-FORRÁS,

mely nemcsak a polgári körökben kedvelt, de utat tört magának a felsőbb és legfelsőbb körökben is.

Ő felsége

József főherczeg és ő felsége Milán szerb király
asztalán rendes itallal szolgál.

Konstantinápolyban, Alexandriában legközelebb Fiumében is ép úgy mint hazánkban általánosan a kolera megbetegedés ellen praeservatív gyógyszernek bizonyult.

Friss töltésben az ország minden gyógyszer-tárában, fűszerkereskedésében és vendéglőjében kapható.

Országos főraktár:

ÉDES-KUTYI I.

magy. kir. udvari ásványviz-szállítónál

BUDAPESTEN, Erzsébet-tér 7. szám.

Borral használva kiterjedt kedveltségnek örvend.

Kitünő szolgálatot tesz az emésztési zavaroknál.

Az 1886-ik évi elszállítás 2.000.000 palaezck.

Miskolczon

az ujonan épült nagy katonai lak-tanyához közel, és a legélénkebb for-galmi helyen egy

Vendéglőnek

alkalmas ház, nagy udvar és nagy kerttel bérbe kiadó.

Értekezhetni a tulajdonossal Miskolczon

Mezőssy Vilmossal.

Cs. és kir.

kizárólagosan

szabadalmazott

Mellgomblyuknélküli ingek

feltalálója és gyárosa

Várady Béla

Budapest,

IV., kis hid-utca 9. szám.

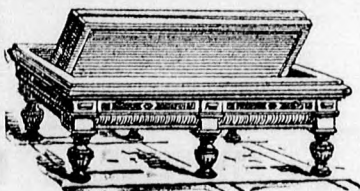
Ezen ingek 2 frt 50 krtól kezdve gallér és kézelővel vagy a nélkül készítettnek.

Első angol és francia férfi-di-vat raktár.

Készít mindennemű

férfi ruhát

mérték után.

Cs. és kir. udvari teke-asztal gyár
Seifert Henrik és Fiai

Gyárak: VII., szövetség-utca 37.

Nagy kiállítási érem

kitünő munka és jó izlésért.

Glasf. und kön. priv. Glasfabrikanten

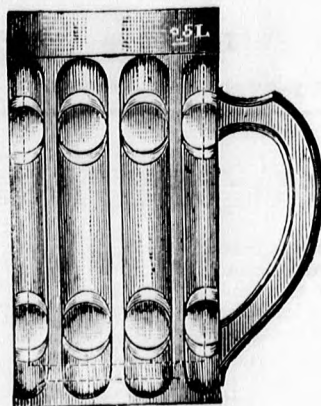
J. SCHREIBER & NEFFEN

Budapest, Alte Postgasse 10. (Mezzanin),

Große Auswahl in Glasgefäße für

Hôtels, Gasthaus, Kaffeehaus und für den Haushaltungsgebrauch.

Glasfabriken:

ZAY-UGRÓCZ

Post Zay-Ugrócz.

Telegrafen-Station Zay-Ugrócz.

Waagthalbstation Frensin.

UNGARN.

JOSEFSTAHL

Post Světla

Telegrafenstation Světla.

Nordwestbahnstation Světla.

BÖHMEN.

DEUTSCHLAND:

FÜRSTENBERG a. d. Oder. Post Fürstenberg an der Oder.

Telegraf- und Bahnstation Fürstenberg a. d. Oder.

RUSSISCH-POLEN:

ZOMBKOWICE

Post Zombkowitz

an der Warschau-Wiener-Bahn.

GROSS-ULLERSDORF

Post Petersdorf

Telegr. station Gross-Ullersdorf.

Bahstation Petersdorf-Ullersdorf.

Mährischen Grenzbahn.

MÄHREN.

JARONOWITZ

Post Göding.

Telegrafstation Göding.

Nordbahnstation Göding.

MÄHREN.

DURNIAN

Post Göding.

Telegrafstation Göding.

Nordbahnstation Göding.

MÄHREN.

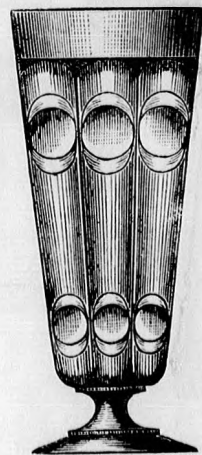
HEINRICHSHÜTTE

Post Göding.

Telegrafstation Göding.

Nordbahnstation Luschtitz.

MÄHREN.

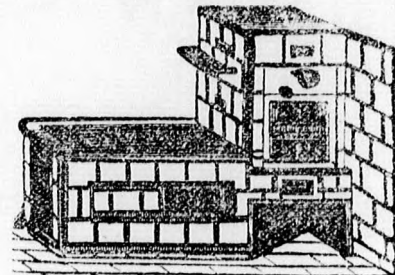
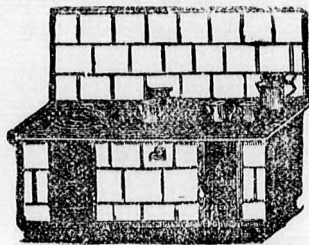
FROMMER TESTVÉREK,

Budapest, VII., dohány-utca 5. sz.

Ajánljuk pinczegazdászati eszközökkel, palackokkal és parafadugaszokkal **dušan** felszerelt raktárakat, borkereskedők, sörfőződékek és likörgyárosok részére szükségelt mindennemű czikkeiket, mint: vizahólyag, gelatina, boryceerin, esersav (tannin), borzamatok, hordó-mosókefék, hordókén, savtalanító szerek, szintelenítő szerek, a bornak rosz ízét és rosz sagát eltávolító szer; továbbá salicylsav, erjesztő aknák, bormérők, mustmérők, borsajtók stb.

Dugaszoló és kupakoló gépek.

Kitüntetve a Német-Palánkai kiállításon az „ezüst érdeméremmel“.

LAKOS LAJOS

ajánlja es. k. szabadalmazott kifalazás nélküli

szabályozható takaréktűzhelyeket,

melyeken lehet egy főzőlúkon kevesebb égőanyaggal főzni, készít és raktáron tart konyhaberendezéseket uraságok magánzők és vendéglősök számára.

Minden általam készített munkákért jótállok.

BUDAPEST, IV. ker., Kalap- és Lipót-utca sarkán 10. szám.

POLONYI JÁNOS férfi szabó-üzlete

Budapest, IV., Deák Ferencz-utca 16. sz.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek becses tudomására hozni, hogy nálam a legújabb divat szerint a legelegánsabb őszi FÉRFI RUHAK a legjobb és legjutányosabb árak mellett készítettnek és hogy a n. é. közönségnek a szövet-választásnál is szolgálatára lehessek, nálam mindennemű szövetminták a legújabb divat szerint nagy választékban kaphatók. Magamat a n. é. közönség becses pártfogásába ajánlva vagyok tisztelettel Polonyi Ján. férfi-szabó

Minden borkezeléshez szükségelt anyagok, és pedig: **vza-hólyag, bor-zamat (Weinbouquet), borderítő-por (Klärungspulver)**, ugy **porok a bor savanyúságának megszüntetésére**; továbbá tökéletesen ártalmatlan **borfestékek, glycerin, gelatin, kénlapocskák** nemkülönbön **parafa-dugók** és palackokra való **cinn-csipkák (Kapseln)** a legjobb minőségben s legdúsabb választékban kaphatók:

Watterich Arnold

ür kereskedésében

BUDAPEST, Dohány-utca 1. szám a.

Arjegyések és kezelési jegyzék **ingyen**

Alle Bedarfsartikeln zu Wein-Manipulation, wie: **Hausenblase, Weinbouquets, Klärungspulver, unschädliche Weinfarben, Einschlag, Gelatine, Stoppeln, Glycerin, Zinnkapseln etc.**, in besten Qualitäten billigst bei

ARNOLD WATTERICH

BUDAPEST, Tabakgasse Nr. 1. (Huszár-ház).

Preiscourante und Manipulation **gratis**

Löwinger Károly

es. kir. udv. börendős.

Budapest

Főraktár: Kis hid-utca 10.

Piok: Bécsi-utca 3.

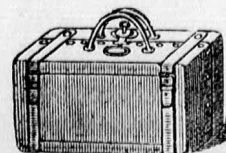
Ajánlja nagy választéku

utazó börendjeit

a vendéglősök és főpinczerek részére pedig a legezészerűbbnek bizonyult.

pénzes tárczáit.

A tárczák Stanoj Miklós találmányai!!!

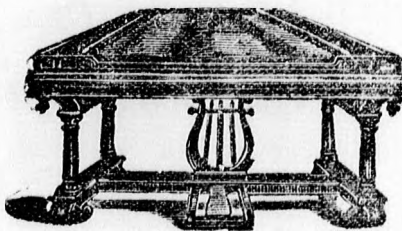

Brückner Nándor

első hegedű és czimbalom műhangszer-készítő.

Budapest, magyar-utca 4.

Alapított 1874-ik évben.

Az 1885. évi kiállítás alkalmával jó és ezélszerűnek talált új pedál hangfogó találmányáért elismerési érdemet nyert; szállit a budai zeneakadémiának, úgy a budapesti nemzeti zeneegyletnek, valamint a m. kir. operaszínházhoz is teljesít megrendeléseket. A legjobb minőségű **czimbalmok, hegedűk, gitárok, fuvolák** stb a legjutányosabb árban kaphatók nála.

Javításokat és vidéki megrendeléseket pontosan teljesít.

LETH és SPERLICH

Magyarország legelső és legnagyobb

elhelyező intézete

szállodai-, vendéglői- és kávéházi-személyzetnek.

Budapest, kalap-utca 5. szám

Telephon 392. szám.

Rózsa-paprika

Szegedi különlegességi paprika-kolbászka

100 pár frt	9.50.—
Debreczeni tartós kolbászka	100 ko. „ 84.—
Paprika rózsás legfinomabb	100 „ „ 140.—
Tarhonya tojásos legfinomabb	100 „ „ 34.—
Új vöröshagyma	100 „ „ 5.50
Ültető kis hagyma	100 „ „ 28.—
Szalonna finom paprikás	100 „ „ 58.—
Szilvoriium valódi szyrémi	100 „ „ 48.—
Zöldség	100 csomó 4.50

ajánlja 53 kilos posta-csomagba is, szilvoriium csak 56 literes és nagyobb hordókban.

Megjegyzem, hogy csakis a legfinomabb minőségű árukat ajánlom.

BENISCH S. J.
Szegeden.

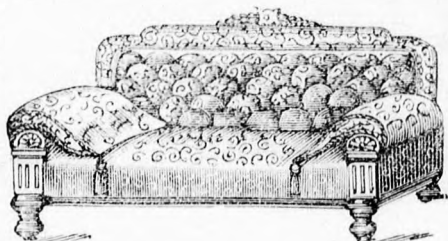
Eladó vendéglők.

Budapesten több vendéglő-helyiség eladó. Az egyik: **3500** frtért a másik: **1200** frtért, a harmadik: **600** frtért, a negyedik **350** frtért. Ugyancsak még egy: **2500** frtért. — Bővebbet lapunk kiadóhivatalában.

Vendéglői üzlet eladás.

A főváros egyik legelőkelőbb forgalmi helyén levő csinosan berendezett régi jó hírnevű vendéglő **2500** frtért **szabad kézből** eladó. Bővebb értesítést lapunk kiadóhivatala ad.

GERBER és DEUTSCH

kárpitos és diszitők

Teljes lakás-berendezések elvállaltatnak. Megrendelések pontosan és jutányos áron elfogadtatnak.

Budapest, király-utca 16. sz. a Dobler-Bazárban.

Kutschera Mihály közvetítő intézete.

Van szerencsém a n. é. vendéglős- és kávék uraknak becses tudomására hozni, hogy közvetítő intézetemet f. évi május-hó 1-től fogva Budapest, belváros **Lipót-utca 1. szám** alá helyeztem át. Ennélfogva kérvén, miszerint előforduló szükség esetében, akármily nemű üzleti személyzetre nézve bizalommal hozzám fordulni méltóztassék, mely tisztelettel maradtam

Kutschera Mihály,

főügynök.

Iroda: **Lipót-utca 1. sz. Duna-utca sarkán.**

Lakás: **IV., Lipót-utca 10. sz.**

TANCSA LAJOS

az egri szőlőszeti és borászati egyesület kizárólagos ügynöke.

Alólirott, mint az egri szőlőszeti és borászati egyesület megbízottja, tisztelettel értesitem a n. érd. közönséget, hogy helyiségemben kitett törzskönyvben nyilvántartom az egyesület tagjainak eladó borait és pedig üzletemet úgy rendeztem be, hogy helyiségemben

különbféle bor-mintákkal is szolgálhatok,

igy a bevásárló megmentve sok időt és fáradságot, Eger legjobb és tisztán kezelt borait maga előtt látja, azt megköstölhatja és szükségletét bevásárolhatja.

Továbbá készletben tartok saját pinczémben az egyesület tagjaitól tisztán kezelt jó minőségű többféle **könnyű asztali fehér és siller**, ugyszinté **nehéz veres és aszaborokat** 50, 75 és 100 c. literes üvegekben.

A hordók nagysága, melyben a bort szállítom, 15 literestől 800 literesig a vételáron lészen számítva, ezeket tisztán és jó karban bérmentve Egerbe szállítva az eredeti árban visszaváltom, kisebb megrendelést kívánatra üvegekben ládába pakolva gyorsan eszközölöm. Megrendeléseiknél a vasúti állomást és posta pontos megjelölését kérem.

A nagyérdemű közönség becses figyelmökbe ajánlván magamat és vállalatomat

mely tisztelettel

Tancsa Lajos,

bortermelő és szőlőbirtokos, az egri szőlőszeti és borászati egyesület kizárólagos ügynöke.

Egerben, dobó-utca 369. sz. saját ház.

WOLF és FODOR

FÉRFISZABÓK

Budapest, hatvani-utca a „Petőfihez“ és egyetem-tér 5. szám.

Az első és legnagyobb kész férfi-ruha-raktárunkat ajánljuk a magas uraságnak, a

vendéglői üzletek

t. segédeinek és a nagyérdemű közönségnek, kik jutányosra szabott árak mellett, divatos formában, izlés és tartós kiállításban kész ruhákat vásárolni vagy megrendelni szándékoznak, bámulatos olcsó árak mellett.

Őszi és téli nadrág	5	frttól feljebb
Téli kabátok	15	" "
Uti köpenyeg	15	" "
Felöltő	10	" "
Őszi és téli öltöny	15	" "
Mikádó	16	" "
Hátóköntös	12	" "

és minden ez üzletben vágó cikkek megrendeléseit pontosan eszközöltetnek a legjobb minőségű **honi, francia és angol kelmék.** — **Öltönyök és gyászruhák 12 óra alatt** készítettnek el.

1883. kecskeméti gazdasági kiállítás elsőrendű dícsérő oklevél kitünő kertészeti eszközeiért.

1883. kecskeméti gazdasági kiállítás elsőrendű dícsérő oklevél kitünő kertészeti eszközeiért.

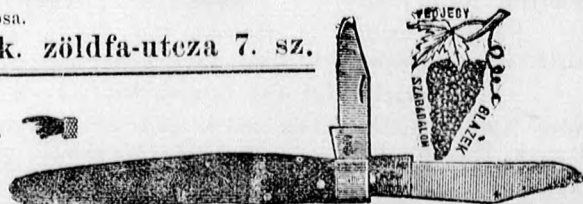
BLAZEK ADOLF, BUDAPESTEN, IV. k. zöldfa-utca 7. sz.

ajánlja a szőlőoltáshoz szakértők által legjobbnak bizonyult saját készítményű szab.

Phosphor bronz-oltókéseket.

A szőlő zöld ojtására és szemzésére a legalkalmasabbak, miután pengéjük nem oxidálódnak. Darabja 2 frt. Fenő-kő hozzá 20 krtól 80 krig. Legjobb és leginomább minőségű egyéb acélárúkat mint: **kerti ollókat, szőlőbaltákat, mindennemű szab. dugaszhozókat, kertész-műszereket, fabaltákat, ajtó- és kerti késeket, venyige-, kerti és hernyóirtó oltókat, esiszőlő köveket, késeket, evőeszközöket a VENDEGLŐI üzlethez konyha, főzésre kenyérvágó nagy kések, és minden e szakmába vágó dus választékú cikkek raktárát.**

Árjegyzékek kívánatra küldetnek.

A **lincezi** kiállításon hasonló 5 kiállító közül a legnagyobb érdem érmet kaptam. — A **nagyváradi** kiállításon elsőrendű éremmel. — A **palanikai** kiállításon ezüst éremmel lettem kitüntetve.

Csász. kir. kiz. szabadalmazott

mosó- és facsaró-gép

Ehrlich Dániel rendszere, 8 perc alatt 100 zsebkendőnek vagy 10 ingnek stb. megfelelő mennyiségű fehérneműt tiszta **szép fehérre** mos, anélkül, hogy **abbag kart tenne, miért jótallok**. A különböző bíráló bizottságok ítélete folytán számos bel- és külföldi iparképzésen, a legerősebb s legmunkaképesebb mosógépek kitüntetésekkel elismerve hivatkozom továbbá mindazon felek magasztaló nyilatkozataira, kiknél gépem használatban van s hol az **kitűnőnek bizonyult** be. Ezek már a bel- és külföld legtöbb kórházában, mosintézetekben, kolostoraiban, vendéglői és nagyobb háztartásaiban stb. alkalmazást nyertek s ezennel ajánlom azokat a megvételre.

Ehrlich Dániel.

Gyári iroda: **Budapest, Csengeri-utca 53. sz.**

Értesítések s felvilágosítások árjegyzékkel együtt ingyen és bérmentve.

Szabó Márton szállodája Kőbányán.

Van szerencsém a mélyen tisztelt helybeli és vidéki utazó közönséget tisztelettel értesíteni, hogy szállodámat a kor követelményeihez képest **teljesen díszesen berendeztem**. Nagy gondot fordítok a nagyérdemű utazó közönség kényelmére. Szállodámban

36 vendég-szoba, kávéház, sörcsarnok és étterem

és nyilvános telefon-állomás áll mélyen tisztelt vendégeim rendelkezésére. Hetenként többször a legkitűnőbb vidéki cigány zene-karok által zeneestélyeket rendezek. Ugy vendégszobáim, valamint izletes ételaim és italaimért **a legjutányosabb árakat** számítom.

A nagyérdemű közönség számos látogatását kérve maradtam Kőbányán, 1887. nov. hó 28. Hazafiui üdvözlettel

Szabó Márton,
szálloda-tulajdonos.

Erdélyi nadrágszövetek.

Egy őszi vagy téli nadrág mérték után:

(szabadalm. szabás)

I. minőség ára 6 forint; II. minőség ára 8 forint.

Minden más férfi-ruhák valamint szövetek nagy választékban

➡ **jutányos áron!** ➡

Krausz Lipót fia,
férfi-szabónál

Budapest, belváros, kigyótér 3. sz.

Sárkány Pál

konyha és háztartásszerek raktára
Budapest, váci-utca 27 (Moesonyi-félé ház),
Ajánlja:

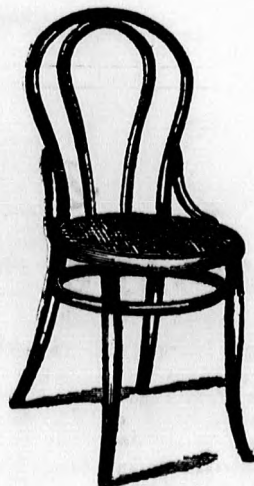
Főző-edények, kávéház és szálloda berendezések,
Teljes konyha- és háztartás.berendezések

Különléte asztali- és evőszerek, sütő- és fagyalékformák,
háztartás- és konyhagépek, lakást tisztító- és fűtőszerek.

Kandalló és tea-asztalok

Kávé, tea- és tojáskészletek, mosókonyha- és fürdőszoba-berendezések, fényezett lemez-, fa- és serle-árúk, pincze és tejgazdászati szerek,

Francia, angol és amerikai ujdonságokkal
dusan felszerelt raktárát.

Ungvári butor-gyár
részvény-társaság Ungvárt,
Főktelce: Budapest,
Károlykört 22. „Röser-bazár.”
Mintakiállítás a budapesti
keresk. museumban
Csász. és kir. kiz. szabad.
tömören

hajlított fabutorok.

Gyári: Ungvárt, Csernoholován és Munkácsen.
Nagy választékban székek,
hinta és karszékek valamint pamlagok, szállók,
kávéházak és vendéglők részére **jutányos áron** a legkitűnőbb minőségben és csinos kiállítással.

Képes árjegyzékek kívánatra bérmentve küldetnek.